

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Warszawa, 23.10. 2019 r.

DOOŚ-TSOOŚ.411.2.2019.TW

Pan
Przemysław Dac
Prezes Państwowego Gospodarstwa
Wodnego Wody Polskie
ul. Grzybowska 80/82
00-844 Warszawa

W nawiązaniu do pisma Pani Agnieszki Hobot, reprezentującej firmę Pectore-Eco, z dnia 23 września 2019 r., znak: PE-Z/58/2019/AH, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu *Planu przeciwdziałania skutkom suszy* (dalej jako PPSS), na podstawie art. 53 oraz art. 57 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, ze zm.; dalej: ustawa ooś), przedstawiam następujące stanowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko (dalej jako prognoza), powinna odnosić się do pełnej wersji projektowanego dokumentu, w szczególności do uwzględnionych tam działań, które mogą spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko m.in. na obszary cenne przyrodniczo. W myśl art. 52 ust. 1 ustawy ooś prowadzone analizy oraz wskazania (np. odnośnie środków minimalizujących negatywne oddziaływania, środków kompensujących), powinny być dostosowane stopniem szczegółowości do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu. Prognoza powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy ooś, według kolejności ustalonej w tym przepisie.

W PPSS dokonano oceny stanu dyspozycyjnych zasobów wodnych, potrzeb oraz możliwych sposobów ich powiększania. Zestawiono zadania w zakresie budowy

i przebudowy urządzeń wodnych w celu zwiększania m.in. retencji i wspierające przeciwdziałanie skutkom suszy.

W związku z charakterem zjawisk, których dotyczy PPSS, szczególnie istotna jest ocena adekwatności proponowanych działań do zakładanych celów, przy uwzględnieniu korzystnych i niekorzystnych interakcji tych działań z innymi elementami, czynnikami i procesami, także tymi, których nie obejmują zapisy projektowanego dokumentu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na kompleksowość analiz, które powinny obejmować wszystkie istotne uwarunkowania środowiskowe i antropogeniczne oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje, zwłaszcza w kontekście potencjalnych kumulacji oddziaływań. Poszczególne planowane w ramach projektowanego dokumentu przedsięwzięcia i działania powinny być zawsze oceniane w kontekście wszystkich istotnych uwarunkowań i potrzeb, a także w kontekście pozostałych zapisów projektu.

Biorąc pod uwagę potencjalne negatywne skutki dla środowiska, które wynikną przynajmniej z części działań przewidzianych do realizacji w PPSS, zasadne jest szczególne rozważanie wdrożenia rozwiązań alternatywnych, o mniejszym negatywnym lub pozytywnym (np. renaturyzacje) wpływie środowiskowym, uwzględniające cele i geograficzny zasięg planu.

Dla właściwego zaplanowania działań należy starannie przeanalizować i uwzględnić podczas wnioskowania zapisy wszystkich istotnych dla jego funkcjonowania dokumentów strategicznych, w tym Planów gospodarowania wodami oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Przy opracowywaniu prognozy należy uwzględnić także wytyczne Komisji Europejskiej do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pod kątem uwzględniania zmian klimatu oraz różnorodności biologicznej. Należy przeprowadzić dogłębną analizę rozwiązań alternatywnych do proponowanych inwestycji mających na celu zwiększenie retencyjności cieków.

W prognozie powinna zostać przeprowadzona szczegółowa analiza wpływu planowanych inwestycji (wymienionych w załączniku nr 1 projektu Planu) na wszystkie formy ochrony przyrody będące w obszarze oddziaływania tych inwestycji, w szczególności uwzględniając ich cele i przedmioty ochrony. Należy także określić wpływ ww. inwestycji na prawnie chronione gatunki fauny i flory, zwłaszcza na przedstawicieli ichtiofauny jako grupy najbardziej narażonej na oddziaływanie ze strony urządzeń wodnych. Należy podkreślić, że analiza wpływu realizacji postanowień dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego powinna z podobną uwagą traktować zarówno sytuacje bezpośredniego zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych, jak również oddziaływania pośrednie. Prognoza powinna w sposób uzasadniony i racjonalny przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody, uwzględniając kwestię wpływu realizacji poszczególnych celów na rozprzestrzenianie się gatunków obcych.

W związku z możliwością wpływu realizacji postanowień przedmiotowego projektu na obszary Natura 2000 należy podkreślić, że zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy o oś projekt dokumentu nie może zostać przyjęty, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że jego realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a nie zostaną spełnione łącznie wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.).

Zgodnie ze wspomnianym przepisem można zezwolić na realizację dokumentu mogącego znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, jeśli przemawiają za tym niezbędne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym. Powyższa przesłanka może zostać uznana tylko w przypadku braku rozwiązań alternatywnych oraz przy zapewnieniu wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zagwarantowania spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000. W przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, nadrzędny interes publiczny odnosi się wyłącznie do: ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego. W sytuacji, gdy przyjęcie dokumentu, który może znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki priorytetowe, wynika z innych koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, przed przyjęciem dokumentu, wymagane jest uzyskanie opinii Komisji Europejskiej. Mając na uwadze przytoczone przepisy, w przypadku stwierdzenia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, należy w prognozie wyraźnie wykazać i uzasadnić istnienie wymienionych przesłanek.

Zaleca się przedstawianie zjawisk o charakterze przestrzennym oraz interakcji tych zjawisk, na mapach. Projektując konkretne rozwiązania wskazane jest korzystanie z publikacji integralnie związanych z gospodarowaniem zasobami rzek, w tym opracowania *Oceny potrzeb i priorytetów udroźnienia ciągłości morfologicznej rzek w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału części wód w Polsce* (Błachuta J. i in., KZGW, Warszawa 2010).

z upoważnieniem
Generałnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Zastępcę Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska

Mariusz Kąkol

Otrzymują:

- 1) adresat;
- 2) Pectore-Eco.